

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»

I. Загальна інформація

Заклад вищої освіти	Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя
Факультет	Факультет філології, історії та політико-юридичних наук
Кафедра	Германської філології та методики викладання іноземних мов
Освітня програма	«Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Курс/семестр	1 рік, 1 семестр
Мова навчання	Англійська мова
Розробник	Кандидат педагогічних наук, доцент Давиденко О.В.
Затверджено	Засіданням кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов, протокол №1 від 27.08.2024 р.
Обсяг дисципліни	<i>Денна форма:</i> 3 кредити ЄКТС, що відповідає 90 академічним годинам, з яких 46 годин – аудиторне навчання (лабораторні заняття) і 44 години – самостійна робота. Залік. <i>Заочна форма:</i> 3 кредитів ЄКТС, що відповідає 90 академічним годинам, з яких 20 години – аудиторне навчання (лабораторні заняття) і 70 годин – самостійна робота. Залік.
Статус дисципліни	обов'язкова

Курс практичної фонетики англійської мови розширює уявлення студентів про співвідношення явищ мови і мовлення і закладає основи для опанування наступних теоретичних курсів і практичного курсу англійської мови. Курс фонетики розширює уявлення про співвідношення явищ мови і мовлення, про мову як єдність взаємопов'язаних рівнів – фонологічного, граматичного та лексичного, про системність фонологічних і просодичних явищ та їх фонетичні закономірності в англійській мові.

II. Компетентності та результати навчання

2.1. Компетентності

Вивчення дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література» сприяє набуттю здобувачами компетентностей:

ЗК8. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у власній професійній діяльності із дотриманням академічної доброчесності.

ЗК10. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях професійної або навчальної діяльності.

СК1. Здатність здійснювати комунікацію англійською мовою на високому рівні відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти в усіх видах усного та писемного спілкування.

СК18. Здатність до системного розуміння мови та мовлення, вміння використовувати філологічні знання у формуванні та розвитку іншомовної комунікативної компетентності.

2.2. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни у комплексі з іншими освітніми компонентами ОП «Середня освіта. Англійська мова та зарубіжна література» сприяє досягненню здобувачами таких програмних результатів навчання:

ПРН4. *Реалізовувати* свою комунікативну компетентність, зокрема, іншомовну, у професійному контексті; у рамках комунікації *доносити* до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію; *формувати та розвивати* мовно-комунікативні уміння і навички учнів засобами навчального предмета.

ПРН5. Здійснювати інформаційно-аналітичну діяльність у власній професії на засадах академічної доброчесності.

ПРН19. *Доводити* конкретними прикладами зв'язок між різними рівнями системи мови, *інтерпретувати* мовний та мовленнєвий матеріал із урахуванням спільних рис і відмінностей державної та іноземної мов.

ПРН20. *Аналізувати, коментувати, реферувати та перекладати* тексти художнього, публіцистичного, науково-популярного та ділового стилів, використовуючи словники різних типів.

III. Методи та засоби навчання

3.1. Методи навчання

Викладач використовуватиме загальні та спеціальні методи навчання, які поділяються за *джерелом інформації*: словесні (пояснення), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (вправи); за *логікою передачі і сприймання навчальної інформації*: індуктивні, дедуктивні; за *ступенем самостійності мислення*: репродуктивні (підготовка до лабораторних занять, модульних контрольних робіт); за *ступенем керування навчальною діяльністю*: під керівництвом викладача; інтерактивні (рольові ігри); самостійна робота студентів на основі посібників, інформаційних джерел, комп'ютера, електронного навчального середовища (платформа Moodle); методи дистанційного навчання; практичні заняття, індивідуальні консультації.

3.2. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

- програма та силабус із «Практичної фонетики англійської мови»;
- навчальні підручники та посібники з практичної фонетики;
- аудіо- та відеоматеріали;
- матеріали для модульних контрольних робіт;
- УНІКОМ курс та інші інтернет-ресурси.

IV. Зміст навчальної дисципліни

4.1. Анотація змісту за темами

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І.

Система англійських приголосних і голосних звуків.

The System of English Consonant and Vowel Sounds

(І семестр)

Лабораторне заняття 1. Фонема, алофон. Транскрипція. Органи мовлення. Класифікація фонем. The Phoneme. The allophone. Transcription. The Organs of Speech. The Classification of English Phonemes. (4 год.)

Лабораторне заняття 2. Приголосні звуки та їхня артикуляція. The Classification of English Consonant Phonemes and their Articulation. (4 год.)

Лабораторне заняття 3. Голосні звуки та їхня артикуляція. The Classification of English Vowel Phonemes and their Articulation. (4 год.)

Лабораторне заняття 4. Ритм. Поняття про тон. Фразовий наголос. Rhythm. The Terminal Tone. Word-Stress. (2 год.)

Лабораторне заняття 5. Інтоніяція спонукальних фраз. Нисхідний (високий) тон. The Intonation of Imperative Sentences. The High Falling Nuclear Tone. (2 год.)

Лабораторне заняття 6. Основні типи шкал. The Main Types of Heads. (2 год.)

Лабораторне заняття 7. Поняття про асиміляцію. Assimilation in English. (2 год.)

Лабораторне заняття 8. Високий висхідний тон. The High Rising Nuclear Tone. (2 год.)

Лабораторне заняття 9. Фонетичний аналіз слова. The Phonetic Analysis of the Word. (2 год.)

год.)

Лабораторне заняття 10. Модульна контрольна робота 1. (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.
Модифікація звуків. Sound Modification
(I семестр)

Лабораторне заняття 11. Типи вибухів. Types of Plosions. (2 год.)

Лабораторне заняття 12. Дифтонги. Зв'язуючий «r». The Diphthongs. The Linking / r /. (2 год.)

Лабораторне заняття 13. Фонеми /f/, /v/, /w/. Фонеми /θ/, /ð/, /s/, /z/. Поняття про редукцію англійських голосних. The Phonemes /f/, /v/, /w/. The Phonemes /θ/, /ð/, /s/, /z/. Strong and weak forms. (2 год.)

Лабораторне заняття 14. Складоутворення. Складоутворююча функція сонантів. Syllable Formation and Syllable Division in English. (2 год.)

Лабораторне заняття 15. Інтонація прямого звернення. The Intonation of Direct Address. (2 год.)

Лабораторне заняття 16. Ударність вказівних займенників. The Stress of Demonstrative Pronouns. (2 год.)

Лабораторне заняття 17. Наголос у фразах з конструкцією there is/are. The Stress in the phrases there is / there are. (2 год.)

Лабораторне заняття 18. Низький висхідний тон. The Low Rising Nuclear Tone. (2 год.)

Лабораторне заняття 19. Фонетичний аналіз речення. The Phonetic Analysis of the Sentence. (2 год.)

Лабораторне заняття 20. Модульна контрольна робота 2. (2 год.)

Лабораторне заняття 21. Елізія. Нисхідний-висхідний тон. Elision. The Falling-Rising Nuclear Tone. (2 год.)

Лабораторне заняття 22. Нисхідний-висхідний тон у спонукальних реченнях. The Falling-Rising Nuclear Tone in Imperative Sentences. (2 год.)

Лабораторне заняття 23. Нисхідний-висхідний тон в розмовних формулах. The Falling-Rising Nuclear Tone in Conversational Formulas. (2 год.)

4.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі				
		л	п	лаб	к		с	л	п	лаб	к
Розділ І											
Змістовий модуль І. Система англійських приголосних і голосних звуків Модифікація звуків	46			24		22	46			10	36
Змістовий модуль ІІ. Термінальні тони та емпатичні засоби виразності	44			22		22	44			10	34
Разом за розділом І	90			46		44	90			20	70
Усього годин	90			46		44	90			20	70

4.3. Тематика аудиторних занять та самостійної роботи

Теми лабораторних занять

Іскі лабораторних занять			
№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль І. (І семестр)			
Система англійських приголосних і голосних звуків			

Модифікація звуків			
1	Фонема, алофон. Транскрипція. Органи мовлення. Класифікація фонем	2	1
2	Приголосні звуки та їхня артикуляція	2	1
3	Голосні звуки та їхня артикуляція	2	1
4	Ритм. Поняття про тон. Фразовий наголос	2	1
5	Інтоніяція спонукальних фраз. Низхідний (високий) тон	2	1
6	Основні типи шкал	4	1
7	Поняття про асиміляцію	2	1
8	Високий висхідний тон	4	1
9	Фонетичний аналіз слова	2	1
10	Модульна контрольна робота 1	2	1
Всього за змістовий модуль I		24	10
Змістовий модуль II. (I семестр)			
Термінальні тони та емпатичні засоби виразності			
11	Типи вибухів.	2	1
12	Дифтонги. Зв'язуючий «г».	2	1
13	Фонеми /f/ /v/ /w/. Фонеми/θ//ð//s//z/.Поняття про редукцію англійських голосних.	2	1
14	Складоутворююча функція сонантів.	2	1
15	Інтоніяція прямого звернення.	2	1
16	Ударність вказівних займенників.	2	1
17	Наголос у фразах з конструкцією there is/are.	2	1
18	Низький висхідний тон.	2	1
19	Фонетичний аналіз речення.	4	1
20	Модульна контрольна робота 2	2	1
Всього за змістовий модуль II		22	10
Разом за 1 семестр		46	20

Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Фонема, алофон. Транскрипція. Органи мовлення. Класифікація фонем	4	4
2	Приголосні звуки та їхня артикуляція	4	4
3	Голосні звуки та їхня артикуляція	4	4
4	Ритм. Поняття про тон. Фразовий наголос	4	4
5	Інтоніяція спонукальних фраз. Низхідний (високий) тон	2	4
6	Основні типи шкал	2	4
7	Поняття про асиміляцію	2	4
8	Високий висхідний тон	2	4
9	Фонетичний аналіз слова	2	4
10	Типи вибухів	2	4
11	Дифтонги. Зв'язуючий «г»	2	4
12	Фонеми /f/ /v/ /w/. Фонеми/θ//ð//s//z/.Поняття про редукцію англійських голосних	2	4
13	Складоутворююча функція сонантів	2	4
14	Інтоніяція прямого звернення	2	4
15	Ударність вказівних займенників	2	4
16	Наголос у фразах з конструкцією there is/are	2	4

17	Низький висхідний тон	2	3
18	Фонетичний аналіз речення	2	3
Разом за семестр 1		44	70

V. Система оцінювання

5.1. *Форми проміжного та підсумкового контролю*

Проміжний контроль

Оцінювання здійснюється окремо по розділу. Оцінюються:

- лабораторні заняття: усні та письмові завдання для самостійної аудиторної та позааудиторної роботи (виразне читання текстів, діалогів, транскрипція слів, інтонування речень тощо); поточні контрольні роботи; виконання завдань в УНІКОМі;
- модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль

- залік (1-й семестр)

5.2. *Методи та засоби діагностики результатів навчання*

Засоби діагностики результатів навчання

Оцінювання самостійної роботи проводиться на лабораторних заняттях шляхом усного опитування з вивченої теми, тестування, перевірки та оцінювання лабораторних робіт, письмових вправ, виконання завдань в системі віртуального навчального середовища Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя – УНІКОМ.

Кількість балів за виконання письмових та усних завдань на лабораторних заняттях і модульних контрольних робіт, за виконання завдань для самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; ініціативність у навчальній діяльності.

Увесь курс «Практична фонетика» складається із 2-х модулів. Модульний контроль складається із аудиторної роботи (заняття у дистанційному режимі) із опрацювання нових звуків з теми, виконання фонетичних вправ, відпрацювання вимови, робота з діалогами, обговорення можливих помилок, транскрибування текстів, декламування віршів та модульної контрольної роботи.

Підсумкова оцінка за модуль включає бали за виконання самостійної аудиторної та позааудиторної роботи (макс. 30/30 балів), модульної контрольної роботи (макс. 10/ 10 балів). Всього за модуль 40 балів. Оцінювання здійснюється окремо в межах кожного модуля курсу.

Підсумковою формою контролю у 1 семестрі є залік, який складається за матеріалами модулів 1, 2. Залік виставляється за результатами оцінювання здобувача протягом семестру та підсумкової контрольної роботи, яка оцінюється максимально в 20 балів. Максимальна кількість балів за залік – 100.

Підсумкова залікова оцінка розраховується за формулою: $O_{m1} + O_{m2} + O_{ПКР} = \max 100$ балів, де O_{m1} , O_{m2} – модульні оцінки, $O_{ПКР}$ – підсумкова контрольна робота (макс 20 балів).

5.3. *Критерії поточного та проміжного оцінювання*

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування освітнім компонентом

1 семестр			
Види навчальної діяльності	Модуль	Кількість балів	Сума балів
аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі):	Модуль 1		30
Опрацювання нових звуків з теми		4	
Виконання фонетичних вправ		4	
Відпрацювання вимови		4	
Робота з діалогами		5	

Обговорення можливих помилок		4	10
Транскрибування слів		4	
Декламування віршів		5	
Модульна контрольна робота 1		10	
Разом балів за модулем 1			40
аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі):	Модуль 2		30
Опрацювання нових звуків з теми		4	
Виконання фонетичних вправ		4	
Відпрацювання вимови		4	
Робота з діалогами		5	
Обговорення можливих помилок		4	
Транскрибування слів		4	
Декламування віршів		5	
Модульна контрольна робота 2		10	10
Разом балів за модулем 2			40
Підсумкова контрольна робота			20
Залік	Сума модулів + підсумкова контрольна робота		40+40+20
Разом	0-100		

5.4. Критерії підсумкового оцінювання

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за вивчення текстів та опанування матеріалу, враховуючи вимову та інтонаційний контур, ґрунтовне знання матеріалу в повному обсязі, вміння виконувати практичні завдання (транскрибування та тонування речень), за знання основної та додаткової літератури.
«добре»	ставиться за вивчення текстів враховуючи вимову та інтонаційний контур, вияв студентом систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань (транскрибування та тонування речень), з незначними помилками засвоєння усього обсягу літератури, з незначними помилками.
«задовільно»	ставиться за вивчення текстів враховуючи вимову та інтонаційний контур, вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, обізнаність з програмною літературою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний зрозуміти їх за допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, який не вивчив тексти або вивчив не враховуючи вимову та інтонаційний контур, відповідь відтворення програмового матеріалу поверхова, через початкове уявлення про предмет. Тож, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання без повторного навчання за даним курсом.

VI. Рекомендовані джерела інформації

6.1. Основні

1. Вступ до практичного курсу англійської мови навч. посіб. для студентів I курсу денного відділення факультету іноземних мов / кол. авторів під керів. О. М. Таран. – 2-ге вид., доп. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2015. 91 с.

2. Єфремова Н., Калиновська І., Коляда Е., Одарчук Н. English Phonology Practice Tasks / Фонологічний практикум з англійської мови: навч.-метод. матеріали. – Луцьк: ВНУ, 2023. – 60 с. – Режим доступу: <https://surl.li/imhqgf>

6.2. Додаткові

1. Боговик О. А. Навчальний посібник з курсу практичної фонетики англійської мови для студентів І курсу спеціальності "Філологія": навч. посіб. Дніпро, 2019. 137 с.
2. Гороть Є. І., Малімон Л. К., Павлюк А. Б. Корективний фонетико-орфографічний курс сучасної англійської мови / за заг. ред. Є. І. Гороть. Луцьк: Вежа-Друк, 2015. 100 с.
3. Дворжецька М.П., Макухіна Т.В., Великова Л.М., Снегірьова Є.О. Фонетика англійської мови: фоностилістика і риторика мовленнєвої комунікації. – Вінниця: Нова Книга, 2015.
4. Тучина Н.В., Перлова В.В. A Way to Success: Practical English Phonetics for University Students. Year 1 – Харків: Фоліо, 2021 -176с.
5. English Phonetics. A Practical Course: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / укл. Н. О. Михальчук, Ю. В. Курята, О. В. Касаткіна-Кубишкіна, А. В. Фрідріх. Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2015. 320 с.

Інформаційні ресурси

1. Howjsay. URL: <https://howjsay.com/>
2. Youglish. URL: <https://youglish.com/>
3. Englishclub. URL: <https://www.englishclub.com/pronunciation/>
4. Oxford online English. URL: <https://surl.li/ubwmwj>
5. Padlet. URL: <https://uk.padlet.com/>
6. Quizlet. URL: <https://quizlet.com/search?query=english-sounds&type=sets>
7. Podcasts in English. URL: <http://www.podcastsinenglish.com>
8. VOA learning English. URL: <http://learningenglish.voanews.com>
9. BBC Learning English. Pronunciation. URL: <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/english/features/pronunciation>

Онлайн-курси з вивчення англійської мови

1. Британська платформа цифрової освіти FutureLearn. URL: <https://surl.li/yfftux>
2. British Council Learn English Online courses. URL: <https://surl.li/oxiwjd>